

ئایا ئیسلام بە زەبرو زۆری شیرو تیر بلاو بوته وه؟!!

✍ م / صلاح الدین عبدالکریم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، ومن تبعهم بإحسان الى يوم الدين، وبعد:

هەر لهو پۆژه وهی که خوای گه وره سروشی بۆ پیغه مبه ره مه زنه که ی محمد (ﷺ) ناردو ئایینی پیرۆزی ئیسلامی وه کو دیاری رزگار که ر بۆ گرویی ئاده میزاد ناردو هه موو ئایینه کانی تری پی پوچەل و به تال کرده وه و رایگه یاند که ته نها ئایینی پی پازی بوو و راست و دروست بریتی یه له ئیسلام، دوژمنانی خوا له هاوبه ش پریارده ران و دوپووه کان و جوله که و گاوره کان و کلکه کانیان که وتنه دژایه تی کردنی ئەم دیاری یه خوایی یه و پیلان دانان دژی و پرو پاگهنده کردن و درۆ هه لبه ستن بۆی، تا ناشیرینی بکه ن له پیش چاوی خه لکی ره ونه ق و پووناکی ودره وشاوه یی یه که ی داپۆشن و نه هیلن بگاته خه لکی، بۆ ئەم مه به سته جوړه ها ریگا و هوکار و شیوازیان گرته به ر، یه کیک له و هوکاره شه ی تانیانه یان بریتی بوو له وه ی که به شوین که وتوانی خویان دهوت: ﴿أَمِنُوا بِاللَّذِي أَنْزَلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ [آل عمران: ۷۲].

واته: به به یانیان باوه ر به یینن به و قورئانه ی که بۆ موسلمانان دابه زیووه و له ئیواره دا په شیمان ببه وه لئی وپاشگه ز ببه وه به لکو موسلمانانیش له گه ل ئیوه دا پاشگه ز ببه وه لئی. هه روه ها شه ی تان به رده وام شه رو خراپه کاری بۆ ده رازاندنه وه بۆ ئەوه ی خراپه کاری و مشت و مپو دهمه قالی ی پی بکه ن له گه ل موسلماناندا:

﴿وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ﴾ [الأنعام: ۱۲۱].

ئه وانیش جوړه ها پرسیا ریان ئاراسته ی پیغه مبه ر (ﷺ) ده کرد بۆ گومان دروست کردن بۆ موسلمانان و توشی دوو دلێ کردنیان، وه کو پرسیا ر کردنیان ده رباره ی: (هاوه لانی ئەشکه وت، ذوالقرنین، و روح ویه که م خواردنی ئەهلی به هه شت و....) به لام تا کو سروش به رده وام بوو خوای گه وره وه لامی هه موو جوړه پرسیا ر وگومانه کانیانی ده دایه وه: ﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِنَّاتِكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا﴾ [الفرقان: ۳۳].

واته: هاویهش بریاردهران هیچ نمونه و پيشنیاړ وگومانیکت بؤ ناهیننه وه ئیلا ئیمه وه لامیکى راست ودروست وحه قیکى جیگیر وباشترین روون کردنه وه ت بؤ دینین که گومانه کانی ئه وان به ته واوی بره وینیتته وه .

وه یه کیک له و گومانانه ی که له کؤن و تازه دا وه کو توتی دهیلیننه وه به بی بیر لى کردنه وه و گه پانه وه بؤ میژوو بریتی یه له و گومانه ی که ده لاین: ئیسلام به زه برو زوری شمشیر بلا و پوتته وه نه که به ویست و خواستی خه لکی خویان !!! .

ئیمه ش لیره دا به م زایناری یه که مه ی که هه مانه وه لامی ئه م گومانه فیلاوی یه یان ده دینه وه به چه ند خالیک:

یه که م: چه نده ها ده ق هه یه که پوون و ئاشکران به راشکاوی خوی گه وره باسی ئه وه ده کات خه لکی به زور ناکرین به موسلمان و نازادن که له سر دینی خویان ده میننه وه، یا خود به ویست و پره زامه ندی خویان موسلمان ده بن و دینه ناو دینی ئیسلامه وه وه کو ده فهرمیت:

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ﴾ [البقرة: ۲۵۶].

واته: زور لى کردن له دیندا نی یه، وکس به زور ناکریت به موسلمان، وریگای راست و باوهر جیاکراو ته وه له ریگای خراب و کوفر.

وه ده فهرمیت:

﴿وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾ [الكهف: ۲۹].

واته: ئه و ئاینه حقه ی که له په روه ردگارتانه وه بؤتان هاتوو به خه لکی رابگه یه نن، جا هه رکه س ویستی لى یه با باوهر بهینیت و موسلمان بیت، وه هه رکه سیش ویستی لى یه با کافر بیت، چونکه ته نها زیان به خوی ده گه یه نیت.

وه ده فهرمیت:

﴿وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ﴾ [البلد: ۱۰].

واته: ئیمه ریگای راست وریگای خراپمان بؤ مروّف روون کردو ته وه وه ردوو ریگاکه مان پی ناساندوو.

وه ده فهرمیت:

﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾ [الإنسان: ۳].

واته: ئیمه ریگای راست وریگای خراپمان بؤ مروّف روون کردو ته وه وه ردوو ریگاکه مان پی ناساندوو، جا یان ئه وه تا سوپاسگوزار ده بیت و موسلمان ده بیت، یا خود کافرو بی باوهر ده بیت. دووه م: له سه ره تای هاتنی ئیسلام موسلمانان زور لاوازو بی ده سه لات بوون و ده چه وسینرانه وه و نازار ده دران و درده کران و ئابلوقه ی ئابوری و پامیاری و کومه لایه تی ده خرایه سه ریان له لایه ن بی باوهر پانه وه بؤ ئه وه ی خه لکی موسلمان نه بن، به لام له م باره سه خت و دژوار و ناهه مواره دا خه لکی به ویستی خویان موسلمان ده بوون و باوه شیان به ئیسلامدا ده کردو

خۆیان توشی ئازار وئه شکه نهجی بی باوه پان ده کرد له خۆشه ویستی ئیسلامدا، لیڤه دا بۆمان ده رده که ویت که ئیسلام به زهبرو زۆری شمشیر بلاو نه بۆته وه به لکو کافران هه موو زولم و سته میکیان دژی موسلمانان به کار ده هیئا، به لام خوای گه وره رېځگای به موسلمانان نادا که ده ستیان لی بکه نه وه، به لکو فه رمانی پی ده کردن به ئارام گرتن و نوێژ کردن و خوا په رستی:

﴿ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ قِيْلَ لَهُمْ كُفُّواْ اَيْدِيَكُمْ وَاَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ﴾ [النساء: ۷۷].

واته: ئایا ته ماشای ئه و که سانه ناکه یت که له مه ککه دا پییان ووترا ده ستتان بگرنه وه له کوشتر و کوشتری بی باوه پان مه کن، به لکو ته نها نوێژ بکن و زه کات بدن.

که واته زهبرو زۆری شیرو تیرو تۆقاندن پیشه ی بی باوه پانه نه ک موسلمانان، به لام ئه وان ده ستی چه وری خۆیان به سه ر موسلماناندا ده ساون:

(رمتی بدائها وانسلت).

سێ یه م: پیغه مبه ری خوا (ﷺ) موعازی کوپی جه به لی (ﷺ) نارد بۆ یه مه ن بۆ ئه وه ی بانگه وازی خه لکه که ی بکات بۆ ئیسلام و ئیسلامیان بۆ روون بکاته وه، که خه لکی یه مه ن زۆریه یان جوله که و گاور بوون، وه له ماوه یه کی که مدا خه لکی یه مه ن موسلمان بوون و هاتنه ناو ئیسلامه وه.

لیڤه دا جی ی خۆیه تی که پرسیا ریک ئاراسته ی ئه و که سانه بکه ین که ئه م جوړه گومانه بلاو ده که نه وه ئایا ته نها یه ک که س یان دوو که س (جاریکی تر ابو موسای ئه شعهری (ﷺ) له گه ل نارد) ده توانن وولاتیک به زۆر بکن به موسولمان؟! بیگومان هه موو مروقیکی ژیر راسته وخۆ وه لام ده داته وه به نه خیر، چونکه ته نها یه ک که س یان دوو که س توانای رووبه روو بوونه وه ی دئ- یه کیان نی یه چ جای شاریک چ جای وولاتیک، لیڤه دا ئه و گومانه پوچه ل ده بیته وه و ده دریته وه به سه ر بیژره کانیاندا و ده رده که ویت که خه لکی به ویستی خۆیان موسلمان بوونه.

به هه مان شیوه خه لکی مه دینه له سه ر ده ستی موضعه بی کوپی عومه یر (ﷺ) موسلمان بوونه، هه روه ها هۆزی (غفار) له سه ر ده ستی ابو زه ری غه فاری (ﷺ) موسلمان بوونه، وه به هه مان شیوه زۆر شارو وولات وهۆز و عه شیره ت له سه ر ده ستی ته نها یه ک که س موسلمان بوونه هه ر که ئیسلامیان پی گه یشتوو به سۆزو خۆشه ویستی یه وه باوه شیان پیا کردوو و موسلمان بوونه.

چاره م: خوای گه وره جیهادی ته شریع کردوو له به ر دوو مه به ستی سه ره کی:

۱- بۆ به رگری کردن له ئیسلام و له موسلمانان که ئه مه ش مافیکی ئاسایی یه و که هه موو ئایین و مه زه ب و میلیله تان کۆن و یه کده نگن له سه ر دروستی تی.

۲- بۆ بلاو بوونه وه ی ئایینی پیروزی ئیسلام و گه یاندنی بانگه وازی حه قی خوای گه وره به به نده کانی و جیگیر کردنی دادپه روه ری له نیوان خه لکیدا و شکاندن و لابردنی ئه و به ربه ستانه ی که نایه لئ بانگه وازی یه کخوا په رستی بگات به گه لان و ده یانچه وسپینه وه ویۆ به رژه وه ندی خۆیان به کاریان دینن و نایه لئ ئه و رووناکی و نووره یان پی بگات، چونکه ده زانن خه لکی ژیر ده ستیان

چند تینوی نازادی و سهر به ستین و دژی کویلایه تی و چه و ساندنه ون و هر ئه و بانگه وازه پاکه یان پی بگات یه کسه به پیری و ده چن و وه لایمی دده نه وه و پیشوازی لی ده کهن، بویه نایانه ویت بانگه وازی ئیسلام بیته ناو گه لانیانه وه، بویه ئیسلام ناچارترین ریگا ده گریته بهر بؤ له ناو بردنی ئه و چه و سینره ستم کاره هه لپه رسته تاریک و ویستانه، چونکه ئیسلام بؤ بلا و بوونه وه ی بهرنامه خوایی یه که ی یه کیک له م سی هه لپژاردنانه ده خاته روو:

۱- یان ئه وه تا ئه و حکومته چه و سینره رانه موسلمان دهن و دینه ناو ئیسلامه وه، ئه و کاته کیشه که کۆتایی پی دیت و بانگه وازی ئیسلام به سهر به ستی و نازادی بلا و ده بیته وه له ناو خه لکیدا.

۲- یاخود سهرانه (جزیه) بدهن به موسلمان، که ئه مهش وا ده خوازیت که ریگا به بانگه واز کردن بؤ ئیسلام بدهن له ناو میلله ته کانیان، که ئه م سهرانه یه له بری ئه وه یه که ئیسلام ولاته که یان ده پاریزیت له هیژشی دهره کی، وه هه موو جوړه مافیکیان پاریزراو ده بیت، وه خه لکی نازادن له وه ی که موسلمان دهن یان نا.

۳- یاخود چاره سهری ناچارو پیویست که ئه ویش کوشتار کردنه له گه ل ئه و کار به ده سته سته مکاره بی باوه رانه، که مه به ست پیی سهر به ستی بانگه واز کردنه بؤ ئیسلام و جیگیر کردنی دادپه روه ی له نیوان خه لکیدا.

کاتی که نوینه ری موسلمانان له شه ری قادسیه (ربعی کوپی عامر) له لایه ن گه وره ی فارسه کانه وه پرسیری لی کرا ئیوه بؤچی هاتون و چیتان ده ویت؟ ئه ویش له وه لامدا پیی ووتن:

(جئنا لنخرج العباد من عبادة العباد الى عبادة رب العباد، ومن جور الأديان الى عدل الإسلام، ومن ضيق الدنيا الى سعة الدنيا والآخرة)

واته: بؤ ئه وه هاتووین تا خه لکی دهرکه ین له په رستنی به نده بؤ په رستنی په روه ردگاری به نده کان، وه له سته می دینه کانی تر بؤ دادپه روه ری ئیسلام، وه له ته سکی دونه بؤ فراوانی دونه و قیامه ت.

پینجه م: جیهاد کردن به مه به ستی بانگه واز کردن بؤ ئایینی پیروزی ئیسلام و گه یاندنی ئایینی خوی گه وره به خه لکی ته نها دژی کار به ده سته بی باوه ره سته مکاره کان بووه نه ک دژی میلله تان، وه کار به ده ستان به زه برو زور خه لکیان پووبه پووی ئیسلام کردوته وه به به لگه ی ئه وه ی خه لکی که هه ر بانگه وازیان پی گه یشتوو ه یه کسه ر موسلمان بوونه و وه لامیان داوه ته وه، بؤ نمونه که فارسه کان له شه ری قادسیه شان خه لکه که زور به په رۆشه وه بوون بؤ ئیسلام و به وویستی خویان موسلمان بوون و پرزگاریان بو له ده سه لاتی کار به ده ستانی خویان که باج و خه راجیکی زوریان خستبوه سه ر خه لکه که و خه لکیان ده چه و ساندنه وه.

شه شه م: جیهاد کردن به مه به ستی بلا و بوونه وه ی دینی خوی گه وره ته نها له ئیسلامدا ته شریع نه کراوه به لکو له دینه کانی تری وه کو یه هودیه ت و نه سرانیه ت ته شریع کراوه و ئه وانیش پیی هه ستاون، خوی گه وره ده فه رمیت:

﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ﴾ [التوبة: ۱۱۱].

واته: خوای گه وره نه فس و مالی موسلمانانی کریوه به وهی که به ههشتیان پی دهدات، کوشتار ده کهن له پیناوی خوای گه وره دا و بی باوه ران ده کوژن و ئه وانیش ئه مان ده کوژن، ئه مه په یمانیکه خوای گه وره داویتی له ته ورات و ئینجیل و قورئان.

وه ده فه رمیت:

﴿يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَنَنْدَخُلُهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَانكُمُ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنَنْدَخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾ [المائدة: ۲۱-۲۴].

واته: موسی (ﷺ) به به نو ئیسرائیلی فه رموو: بچنه ئه و زه ویه پیروژه وه که خوای گه وره بو تانی نوسیوه، وه پاشگه ز مه بنه وه و هه لمه گه ریته وه چونکه دواپی زهره ر مه ند ده بن، ئه وانیش ووتیان ئه ی موسا (ﷺ) خه لکانیکی زال و به توانا و به ده سه لاتی تیدایه و ئیمه ش ناچینه ژوره وه تا ئه وان لیی دهر نه چن، هه ر که ئه وان دهر چن ئه و ئیمه ده چینه ژوره وه ..... ووتیان ئه ی موسا هه تا ئه وان ی لی بن ئیمه ناچینه ژوره وه تو خوت و په روه ردگار ت برۆن کوشتار بکه ن ئیمه لیتره داده نشین (له ترسنۆکی و بی غیره تیدا نه چونه ژوره وه و ئه م قسه یه یان کرد و کوشتاریان نه کرد). له م ئایه ته پیروژانه وه بو مان دهر ده که ویت که ئایینه کانی تریش هه ستاون به جهاد کردن له پیناوی خوای گه وره دا و ته نها ئیسلام نه بووه، وه له ته وراتدا هاتوو که: (خوای گه وره فه رمان به پیغه مبه ر موسی (ﷺ) ده کات که جه نگ به رپا بکات دژی چه ند نه ته وه یه ک که جه گه له خوای گه وره ده په رستن، وه هه موو وینه کانیان بسر پیته وه، وه هه موو به کانیان بشکیینیت) (۱).

وه به هه مان شیوه له ئینجیلدا له سه ر زمانی پیغه مبه ر عیسی (ﷺ) هاتوو که ده فه رمیت: (لا تظنوا ابي جئت لأرسي سلاماً على الأرض، ما جئت لأرسي سلاماً بل سيفاً) (۱).

واته: وا گو مان نه به ن که من بو ئه وه هاتووم ناشتی بلا ویکه مه وه له سه ر زه ویدا، بو ئه وه نه هاتووم ناشتی بلا ویکه مه وه به لکو شمشیر بلا ویکه مه وه.

ئه م دوو ده قه ی ته ورات و ئینجیلیش دیسان ئه وه دهر ده خه ن که ئایینه کانی تریش جهاد کردنیان تیدا بووه له پیناوی خوای گه وره دا - هه رچه ند ئیستا به تال بونه ته وه و دروست نی یه کاریان پی بگریت - به لام نابینین که س ره خه نه له ئایینه کانی تر بگریت و ته نها رووی ره خه نه

(۱) (سفر العدد، الإصحاح الثالث والثلاثون، الآيات: ۵۰-۵۳).

(۲) (إنجيل متى، الإصحاح العاشر، آية: ۳۴-۳۶).

گرتنيان ئاراسته ئيسلام دهكهن كه ئهمه ش رق وكيني سهختيان دهردهخات بهرامبه به ئيسلام!!

حهوتهم: وهكو ووتمان جيهاد كردنى ئيسلام حهق ودروست بووه، چونكه بۆ پزگار كردنى گهلان بووه، بهلام لهگهڵ ئهمه شدا چهند قهيد وبهستهرهوه ومهرجى بۆ دانراوه، وهكو نهكوشتنى ئافرهت و پيرو منداڵ و كه م ئه ندام و ئه وانهى كه شهريان نهكردووه و پياوانى ئايينى، ته نانهت كه پيغه مبه ر (ﷺ) كه سوپايه كى ناردووه ئامۆژگارى كردوون به سهرنه پرينى ئازهل و نه پرينه وهى دارو نه روخاندنى خانوو، بهلكه ته نها كوشتارى ئه و جهنگاوه رانه كراوه كه به ريه ست بوونه له رى كى گه ياندنى بانگه واز به خه لكى.

كه ئهميش سۆز وبه زه بى موسلمانانمان بۆ دهردهخات به پيچه وانهى كافران و بى باوه ران كه دهستيان له كه س نه پاراستوه وناپاريژن وهه موو هو كاريك به كارد هين بۆ گه يشتن به ئامانجه كانيان.

پيغه مبه ر (ﷺ) ده فرميت: (لا تغلوا ولا تغدروا ولا تمثلوا ولا تقتلوا وليدا)^(٣).

واته: له و غه نيمه تهى كه دهستان دهكه وىت هيجى بۆ خو تان لى هه لمه گرن، وه له كاتى جهنگدا غه درو سته م له دوژمنانتان مه كه ن، وه لاشه ي كوژراوه كانيان مه شيوينن (وهكو ئه وهى كه لوت وگوئىيان بپرن)، وه منداڵ مه كوژن.

وه: (هى عن قتل النساء والصبيان)^(٤).

واته: پيغه مبه ر (ﷺ) قه ده غه ي كوشتنى ئافرهت ومندالى كردووه.

(غوستاف لوبون)ى پۆژه لات ناس دهر باره ي فه تحى موسلمانان ده لى ت: (ميژوو هيج كات پزگار كه ريكى وهكو موسلمانانى به رحه م و سۆزى به خو يه وه نه بينيوه).

هه ر بويه كاتيك موسلمانان له جهنگيدا بشكانايه وشوينيكيان به جى به يشتايه خه لكى نا موسلمانيش ئاخى بۆ هه لده كي شان، چونكه ده يانزانى كه س له موسلمانان به رحه م وبه زه بى تر نى يه و نه بووه ونا بى ت له گه لياندا ته نانهت هاودينه كانى خو يانيش، هه روه كو چۆن ئه ديبى فه ره نسى گوره (اناتول فرانس) به خه فه ته وه ده لى ت: (خۆزگه شارل مارتل ده ستى بپرايه ته وه به لام سه رنه كه وتايه به سه ر سه ركرد هى موسلمانان (عبدالرحمن الغافقى)، چونكه سه ركه وتنى به سه ري دا ئه م شاره ي چهند سه ده يه ك به ره و دواوه برد).

چونكه موسلمانان هه ر شوينيكيان پزگار ده كرد گرنگيان پى دها و ئاوه دانيان ده كرده وه، و وهكو داگير كه ران نه ده چوون ئه و وولاته بپوتيننه وه وه موو خيرو به ره م وسامانيكى بۆ خو يان ببه ن، به لگه ش له سه ر ئه مه دورگه ي عه ره ب به گشتى وه ردوو شارى مه ككه ومه دينه به تايبه تى

(١) (صحيح الجامع الصغير: ١٠٧٨).

(٢) (رواه الجماعة إلا النسائي، وانظر: إرواء الغليل، رقم: ١٢١٠).

که فه تھی موسلمانان له وپوه دهستی پێ کرد دهبینین له زۆریه ی وولاتانی ئیسلامی هه ژارو نه دار تر بوون و شیوازی دهوله مهندی و بیناسازی و خوشگوزهرانیان پپوه دیار نه بوو تا که میک پیش نیوهی سه دهی بیستم و ده رکه وتنی نهوت، که ئەمه بووه هۆی ئەوهی که له بواری بیناسازی و پیشکته و تنه وه په ره سه نیت و خه لکی ئەم ناوچه یه گوزهرانیان باش بیت، به لام به ئاشکرا وولاته ئازاد کراوه کان شارستانی ئیسلامیان پپوه دیار بووه وه کو شام و عیراق و تورکیا و میسر و ئەنده لوس و ئیران..... هتد.

به لام وولاته داگیر که ره کان کاتیک شوینیکیان داگیر ده کرد هه موو خیرو بیریکی ئەو شوینه یان بۆ خۆیان دبرد و به هه ژاری و نه داری ده یانه یشتته وه، زه ق ترین و تازه ترین نمونه که خۆمان تییدا ده ژین وولاته یه کگرتووه کانی ئەمریکا که عیراقی داگیر کردووه هه موو خیریکی عیراق بۆ خۆی ده بات، به تاییه تی نهوت که عیراق له سه ر ده ریایه ک له نهوته به لام خه لکی زۆر به زه حمه ت تا ته نها ۱۰۰ لیتر نه وتیان ده ست ده که ویت.

ته نانه ت ئیسلام که زه کاتیشی فه رز کردووه له سه ر ده وله مهنده کان ئەوه نی یه ئەو زه کاته بۆ مه ککه و مه دینه بگه رپته وه به لکو دابه ش ده کریت به سه ر هه ژارو نه داری ئەو شوینه خۆیان، و هه تا هه ژارانی ئەو شوینه هه بن دروست نی یه بدریت به هه ژارانی شوینه کانی تر، به لگه ش له سه ر ئەم شته کاتیک پیغه مبه ر (ﷺ) موعازی کوری جه به لی (ﷺ) نارد بۆ یه مهن پپی فه رموو:

(إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا أَهْلَ كِتَابٍ فَادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُواكَ لَذَلِكَ فَأَعْلَمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُواكَ لَذَلِكَ فَأَعْلَمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةَ فِي أَمْوَالِهِمْ تَأْخُذُ مِنْ أَعْيَانِهِمْ وَتَرُدُّ فِي فُقَرَائِهِمْ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُواكَ لَذَلِكَ فَأِيَّاكَ وَكَرَائِمَ أَمْوَالِهِمْ، وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهَا لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ) (۵).

واته: ئەو موعاز (ﷺ) تۆ ده چیت بۆ ناو گه لیک که گاورو جوله که ن، با یه که م شت که بانگیان ده که یه بۆی بریتی بیت له: لا إله إلا الله محمد رسول الله، ئە گه ر گوێرایه لیتیان کرد ئەوا فیریان بکه خوای گه وره له شه وو پۆژیکدا پینچ نوێژی له سه ریان فه رز کردووه، ئە گه ر گوێرایه لیتیان کرد ئەوا فیریان بکه خوای گه وره زه کاتی له سه ریان فه رز کردووه له ده وله مهنده کانیان وه رده گریت و ده درپته وه به هه ژاره کانی خۆیان، ئە گه ر گوێرایه لیتیان کرد ئەوا نه که ی ماله باشه که یان وه ریگریت بۆ زه کات، چونکه ئەمه سته مه، وه خۆت بیاریزه له وهی سته م بکه یه ت چونکه سته م لیکراو په رده له نیوان ئەو و خوای گه وره دا نی یه و دوعا که ی وه رگیراوه و په ت نا کریته وه.

حه وته م: ووتمان ئیسلام فه تھی هه ر شوین و وولاتیکی کرد بیت ئەوا خه لکه که ی زۆر به زوویی و بی به رهنگاری زۆر به خۆشحالی یه وه موسلمان بوونه، چونکه به عه مه لی بینویانه که ئیسلام له زوالم و سته می کاربه ده سته بی باوه ره کانیان پزگاریانی کردووه و په حمه ت بووه بۆیان

(۳) (رواه أبو داود، وصححه الشيخ الألباني في صحيح سنن أبو داود، رقم: ۱۵۸۴).

ودادپهروهري بلاو كردوتته وه له نيوانياندا، نهك ئه وهنده بهلكو كاتيك داگير كه ران وولاته موسلمانان كانيان داگير كردوه وهاتونه ته ناوييه وه له پاش تيكه ل بوونيان له گه ل موسلماناندا ده بينين سوپاي داگير كه رانيش موسلمان بوونه، كه ئه مه شتيكي بي وينه يه له ميژووي مروفايه تيدا كه سوپاي داگير كه ر بو داگير كردن وكوشتن وبيرين وتالاني هاتوو به لام له پاش ئه وه ي ئيسلاميان بو درده كه ويت موسلمان ده بن، ديارترين به لگه له سه ر ئه مه سوپاي مه غول و ته تار كه له سالي ٦٥٦ ز شاري به غداديان داگير كرد به خراپترين ودرنده ترين شيواز كوشتاري خه لگيان كرد، تا له كه له سه ري زانايان مناره يان به رز كرده وه، وه هه موو په رتوو كه به نرخه كانيان كرده ناو رووباري ديجه وه تا په نكي ئاوه كه گوڤا، وه له هه ندي شوينه وه ئه وه نده په رتووكان هه لدا بوه ناو ئاوه كه تا خه لكي ده يانتواني وه كو پرد له سه ري بيه پينه وه، خه لافه تيان رووخاندو شارستاني خه لافه تي ئيسلاميان له ناو برد، ئه وه ي له ده ستيان هات له كوشتن وخرابه وئاشوب كرديان كه ليڤه دا بواري باس كردني نيه، به لام ئه وه ي سه يره ئه وه يه كه له پاش چه ند ساليكي كه م ئه م سوپا بي به زه يي يه ويړانكه ره داگيركه ره درنده يه به خو ي وزوږبه ي سه ركرده كانيشيه وه موسلمان بوون وهاتنه ناو ئيسلامه وه.

كه ئه مه ش زه بريكي تر له وه كه سانه ده دات كه ده لين ئيسلام به زه برو زوږي شيرو تير بلاو بوته وه !!! .

كووا شيرو كووا تير له پاش رووخاندني خه لافه ت و له ناو بردني ويړانكردني به ويستو ئاره زووي خو يان موسولمان بوون كي ده يتواني له وه سه رده مه دا زوږ له سوپاي ته ته ر بكات؟! . هه شتمه: ئه گه ر ئه وه وولاتانه ي كه فه تحي ئيسلاميان پي گه يشتوو وه موسلمان بوونه وه موسلمان بوونه كه يان به ويستي خو يان نه بوايه وبه زوږ بوايه ئه وه ده بوايه له پاش نه ماني خه لافه تي ئيسلامي وه يزو ده سه لاتي موسلمانان پاشگه ز ببونايه ته وه، چونكه كه سيك كه به زوږ شتيكي پي بكريت هه ر كه زوږه كه نه ما ئه وه يه كسه ر واز له وه شته دينيت كه به زوږ پي كراوه، بو نمونه كه سيك كه به ند ده كريت هه ر كه بواريكي بو په خسا يه كسه ر هه لديت ورا ده كات وخو ي ده رباز ده كات، گه لان وميلله تانيش ئه گه ر به قسه ي ئه وه كه سانه بيت كه ئيسلام به زوږ بلاو بوته وه ده بوايه ئيستا له ئيسلام پاشگه ز ببونايه ته وه، به لام ئه م شته نابيين بهلكو پيچه وانه كه ي راسته !!! ئه وه گه ل ونه ته وه وولاتانه ي كه ئيسلام بوونه تا ئيستاييش موسلمانن و شانازي ده كن به ئيسلام وموسلمانيتي كه يانه وه، چونكه ئيسلام گفتوگو له گه ل عه قلدا ده كات وقه ناعه ت به خه لكي ده كات، بويه هيچ ئايين وبه رنامه يه كي وه كو ئيسلام دادپه روه ريان به خو يانه وه نه بينيو وه .

نهك هه ر ئه وه نده بهلكو زوږيك له موسلمانان له جيهاندا چه وسينراونه ته وه و ئاواره وه ده ربه ده ر كراون له لايه ن كاربه ده ستاني بي باوه ره وه و ويستراوه به زه برو زوږي ئاسن وئاگر وايان لي بكن تا له ئيسلام پاشگه ز بينه وه، به لام موسلمانان وه كو شاخ دامه زراو بوونه و خوراگر بوونه به رامبه ر

هه زولم و سته میك كه لییان کرابیئت و بهردهوام بوونه لهسه ر ئایینه پیروژه که یان، بۆ نمونه له یه کیستی سۆقیتی پیشوو زیاتر له (۳۰) ملیۆن موسلمانان تیدا بووه جوړه ها جهنگیان دژ ئه نجام دراوه و خویندنی ئیسلامیان لێ قه دهغه کراوه و مزگه وته کانیان لێ داخراوه، تا زیاتر له (۲۰) هه زار مزگه وتیان داخستوه، نهك هه ر ئه وهنده به لکو کراون به ناوه ند بۆ زۆر ئیش و کاری نزم و بێ پرێز، وه خه لکی چه وسینراونه ته وه و سزا دراون و بێ به ش کراون و دورخراونه ته وه له هه موو جوړه مافیکی ئاسایی خۆیان به بهرچاوی ریکخراوه کانی مافی مرۆف و بانگه شه که رانی ئازادی و سه ره به ستی!!!.

به لام موسلمانان دامه زراو بوونه ئاماده بوونه که ده سته برداری هه موو شتیکیان ببن له پیناوی پارێزگاری کردن له ئیسلام، هه ربۆیه تا ئیستایش ئیسلام له ناویاندا ماوه ته وه وله په ره سه ندندایه و شانازی ده که ن به ئیسلامه وه، ئه گه ر ئه م نه ته وه و میلیله تانه کاتی خۆی به زهبرو زۆری شمشیر موسلمان کرابیئن ئه وا ده بوايه له پاش نه مانی ئه و زهبرو زۆره وازیان له ئیسلام بهینایه، به لام مال و سامان و گیانیان کردوه به قوریانی ئایینه شیرین و خۆشه و یسته که ی ئیسلام، که ئه مه ش ده م کوت کردنیکی تره بۆ ئه و که سانه ی که ده لێن ئیسلام به زهبرو زۆری شیرو تیر بلاوبۆته وه!!!.

هه روه ها له وولاتی هیند زیاتر له (۱۱۱) ملیۆن موسلمانان تیدا یه که ئه مانیش پوو به پرووی زۆر نه هامة تی و چه وساندنه وه و کوشتن و برین و پیشیل کردنی مافه کانیان ده بن له لایه ن هیندۆس و بوزی و مانگا په رسته کانه وه، وه مزگه وته کانیان به بهرچاوی هه موو جیهانه وه ده روخینن که ناو دارترین و کۆنترین مزگه وتیان له هیند پووخاند که مزگه وتی (بابری) بوو، ئه مانیش سه ره پرای ئه و زولم و سته مه ی که لییان ده کریت واز له ئایینی پیروزی ئیسلام ناهینن و ده ست به برداری نابن، وه هه مان په رسیار ئاراسته ی ئه و که سانه ده که یه وه و پینان ده لێن: ئه گه ر به زهبرو زۆری شمشیر موسلمان بوونه بۆچی ئیستا ئه و هه موو زولم و سته م و چه وساندنه وه یه قه بول ده که ن له پیناوی ئیسلامدا و بۆ ده ست به برداری ئیسلام نابن؟!؟! خۆ ئیستا به پیچه وانه وه یه زهبرو زۆری شمشیریان له سه ره که واز له ئیسلام بهینن؟!!!!.

وه نمونه ی تری له و شیوازه زۆره وه کو: بۆسنه وه رسك و کۆسۆفۆ و پیشتریش ئه نده لوس که خه لکه که ی خرابترین سزا ده دران له سه ر ئه وه ی که موسلمان بوونه، به لام کوشتنیان هه لده بژارد به سه ر پاشگه ز بوونه وه له ئیسلام، که ئه مه ش به لگه یه کی تره له سه ر پوچه لی و به تالی ئه و تۆمه ته ی که ده یده نه پال ئیسلام.

تۆیه م: زهبرو زۆرو کوشتن و برین و ترساندن و تۆقاندن وه په شه و سته م هه میشه پیشه ی بێ باوه ران و کافران بووه گه ر ده سه لاتیان بوویت نه ک پیشه ی ئیسلام، ئیسلام کاتی که له لووتکه ی ده سه لاتدا بووه لیبۆرده و لیخۆش بوو بووه، و تۆله ی له و که سانه نه سه ندوه که هه موو هه ول و توانایه کیان خستبووه گه ر بۆ دژایه تی کردنی ئیسلام و له کاتی ده سه لاتیاندا موسلمانانان

دەچەوساندەو بە خراپترین شیوان، وەهیچ ھۆکاریکی خراپە نەما کە نەیگر نە بەر دژی ئیسلام و موسلمانان، بەلام کاتیکی کە بکەوتناوەتە ژێردەستی موسلمانانەو جگە لە لیخۆش بوون و لیبوردن و ئازاد کردن هیچ شتیکی تریان بەرامبەر نەدەکرا، دیارترین نمونە لەسەر ئەم شتە کافرەکانی مەککە بوو کە کاتیکی بە دەسەلات بوون چۆرەها زۆلم و ستەمیان لە موسلمانان دەکرد و بە خراپترین شیوێ سزایان دەدان لەسەر ئەوێ کە موسلمان بوون، وەھەموویان دەربەدەر و ئاوارە کرد، دەستیان گرت بەسەر ھەموو مال و سامانیکیاندا، بەلام کاتیکی کە موسلمانان بەلادەست بوون و فەتھەیان مەککەیان کرد و کەوتنە ژێر دەستی موسلمانانەو خۆشیان ئەو شایەتیەیان دا کە پیغەمبەر (ﷺ) جگە لە چاکە و لیبوردن هیچ شتیکی تری لێ ناوەشیئەو کاتیکی کە پرسیاری لێ کردن چاوەڕێی چ شتیکی لێ دەکەن؟ ئەوانیش ھەموو بەیەک دەنگ ووتیان: بڕایەکی بەرپزیت و تەنھا چاوەڕێی چاکە و لیخۆش بوونت لێ دەکەین، ئەویش ھەموو خەڵکەکی ئازاد کرد و تۆلەیی لێ نەسەندن.

دەھەم: ئەگەر تەماشایەکی ئەو جەنگانە بکەین کە لە پیش ئیسلام و پاش ئیسلامدا بەرپاکراوە لەلایەن بئاباوەرانیەو دەبینین زۆربەیان لەسەر شتی هیچ و کەم و بێ نرخ بوو، یان شایانی ئەو نەبوو کە جەنگی لەسەر ھەلبگیسریئیت، بەلام جەنگی گەرە گەرەیان لەسەر بەرپا کردوو، جاری وا ھەبوو لە پیش ئیسلامدا جەنگیکی (٤٠) چل سالی خایاندوو لەسەر کوشتنی سەگیکی، یاخود لەسەر تیر دان لە گوانی و شتریک، وەکو جەنگی (الداحس والغبراء) لە نیوان (عبس و ذبیان) دا، یاخود ھەردوو جەنگی جیھانی یەکەم و دووھەم کە زیاتر لە (١٠٠٠٠٠٠) دە ملیۆن کەس بوون بە قوربانی، وچەندەھا ولات کاول کرا و بە ملیۆنەھا خەلکی ترمال و یران کرا، و ئەو جەنگانەیی تریش کە لەم سەردەمەیی خۆماندا روودەدەن زۆریان لەسەر شتی بئ مانا و بەرژەوھندی ولاتیکی، بەلام ئەوان ھەموو ئەمانەیی خۆیان لێ دیار نیو و رەخنە لە ئیسلام دەگرن بۆ ئەوێ خەلکی سەرقال بکەن و تاوانەکانی ئەوانیان لە یاد نەمینیت و رووی رەخنە گرتنیان ئاراستە نەکەن.

یانزەھەم: پرسیار لەو کەسانە دەکەین کە سینگێ خۆیان دەکوئن و دەگرین بۆ ئەوێ کە ئیسلام بلابووتەو و جیگەیی ئایین و بیروباوەرە پوچەلەکانی تری گرتۆتەو پێیان دەلێن: ئایا بە ھاتن و بلابوونەو ئیسلام چ شتیکی بەرپا بوو، وە چ شتیکی نەما و لەناو چوو؟!

ئەگەر بێتوو وەکو نمونە دورگەیی عەرەبی و ھیریگین کە سەرھتا بانگەوازی ئیسلام لەویو بەلاو بوو، دەبینین ئیسلام ئەم گۆرانکارییانەیی تێیاندا دروست کرد بە ماوەیەکی کاتی دیاری کراو:

١- گۆرینی عەرەبی دڕندەیی بت پەرستی بئاباوەر بۆ عەرەبی موسلمانان

یەخوایەستی شارستانی.

٢- زال بوون بەسەر دزی و ڕیگری و تالانی و گۆرینی بۆ ھینمی و ئارامی ئاسایش.

٣- گۆرینی رق و کینە و دژایەتی و شەر و ئاژاوە بۆ بڕایەتی و خۆشەویستی

- ۴- گۆرینی چهوسانه وه وتاكرهوی بۆ راویژ وپرس وپرا.
- ۵- نه هیشتنی به دپره وشتی وداوین پیسی وره وشت وئاكاری نزم وخراب، وگۆرینی بۆ دهم پاکی ودهست پاکی وداوین پاکی وئاكار وخوره وشتی جوان و بهرز.
- ۶- نه هیشتنی پارچه پارچه یی و جیاوازی وپه رته وازه یی وگۆرینی بۆ یه ك کیان و بیون ودهسه لاتیکی به هیژ.
- ئیترازانم بۆچی كهسانیك تا ئیستا رهخنه له ئیسلام دهگرن؟! ئایا چ شتیکی باش وچاك هه بووه وئیسلام نه هیشتوووه؟! یاخود ئه و كه سانه چاویان به و هه موو گۆران وچاكانه ی ئیسلامدا هه لّ نایات ونا بیینن؟!
- داواكارم له خوی گه وره پینمایي ئیمه و ئه و كه سانه یش بكات بۆ ئیسلام به به لگه ولیكۆلینه ی زانستی دور له دهمارگیری وچا ولیكردن و لاسایي كړدنه وه ی كویرانه .

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین.